

Komentář č. 2

Petr Ondrák

Komentované texty:

- Nečas, Ctibor, *Romové na Moravě a ve Slezsku (1740-1945)*, Brno: Matice Moravská 2005, s. 225-227.
- Daniel, Bartoloměj, „Vzpomínka na Vánoce“, in: Manuš, Erika (ed.), *Jdeme dlouhou cestou*, Praha: Arbor Vitae 1998, s. 213-214.
- Lacková, Elena, *Narodila jsem se pod šťastnou hvězdou*, Praha: Triáda 2010, s. 62-66, 72-76.
- Ferko, Antonín, „Tradiční pohřeb?“, in: Jakoubek, Budilová (eds.), *Romové a Cikáni: neznámí i známí*, Leda 2008, s. 151-155.
- Mann, Arne B., „Duchovní kultura Rómov“, *Dingir* 1/2004, s. 10-13.

Na základě komentovaných textů jsem došel k názoru, že žádné konkrétní náboženství nemůžeme označit za tradiční náboženství Romů. Postoj Romů k náboženství se mi ale zdá být ve dvou znacích specifický. Prvním z nich je preference osobního přístupu k představitelům jednotlivých náboženství – za autoritu je považován konkrétní farář,¹ Svědkové Jehovovi získávají více věřících, protože jsou ochotni se s Romy osobně setkávat.² Druhým specifickým znakem romské religiozity jsou podle mě představy spojené se smrtí (například vartování,³ mulo⁴). V ostatních ohledech pak souhlasím s názorem Antonína Ferka, že postoj Romů k náboženství není podmíněn tolik etnicky, jako spíše společností, ve které daná skupina žije a jejímž zvykům a tradicím se přizpůsobuje.

Děkuji za stručný komentář. Myslím, že se vám podařilo splnit úkol ve všech bodech. Jednak jste formuloval svůj názor a nesnažil jste se psát text objektivisticky. Také jste svůj názor podložil daty, v tomto případě tedy literaturou, kterou jste četli. Ještě bych dodala k vašim úvahám to, že etnicita může sehrávat roli např. v konkrétním náboženském uskupení – ve formování čistě romských sborů v rámci křesťanských evangelikálních proudů, což je ale jiný problém, než obecně formulovaný

1 Arne B. Mann, „Duchovní kultura Rómov“, *Dingir* 1/2004, s. 12.

2 *Ibid.*

3 Antonín Ferko, „Tradiční pohřeb?“, in: Jakoubek, Budilová (eds.), *Romové a Cikáni: neznámí i známí*, Leda 2008, s. 151.

4 Elena Lacková, *Narodila jsem se pod šťastnou hvězdou*, Praha: Triáda 2010, s. 72.

etnicky podmíněný přístup k náboženství u Romů.